

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.II.20.336/2025/7.

A tanács tagjai: dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna a tanács elnöke

dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró

dr. Hajdu Edit bíró

dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

dr. Sallai Ügyvédi Iroda (cím2., ügyintéző: dr. Sallai László ügyvéd)

Az alperes: alperes1 cím3)

Az alperes képviselője:

dr. Katona Balázs ügyvéd (cím4)

A per tárgya: gyermektartásdíj megváltoztatása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.184/2024/10.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Dunaújvárosi Járásbíróság 7.P.20.134/2023/73.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek – 15 nap alatt – 350.000 (háromszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó-, és Vámhatóság illetékbevételi számlájára – 82.700 (nyolcvankétezer-hétszáz) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és az alperes (továbbiakban: felek) házastársak voltak, házasságukat a bíróság ítéletével felbontotta (Keszthelyi Járásbíróság 4.P.20.462/2014/9. számú ítélet). A bontóperben a felek rendezték kiskorú gyermekeik jogi helyzetét: a 2004. február 13-án született N.Á., a 2005. április 16-án született Á. H., a 2007. március 20. napján született K. V. és a 2012. november 6. napján született J. J. utónevű gyermekek feletti szülői felügyeletet közösen gyakorolják.

[2] A Keszthelyi Járásbíróság a 6.P.20.550/2017. szám alatt folyt perben a felek bontóperben kötött egyezségét ítéletével megváltoztatta: a közös szülői felügyeletet megszüntette, és N.Á., valamint Á. H. nevű gyermekek szülői felügyeletének gyakorlására jelen per felperesét, míg K. V. és J. J. nevű gyermekek szülői felügyeletének gyakorlására jelen per alperesét jogosította fel. Az ítélet kötelezte a felperest, hogy 2019. március 1-jétől minden hónap 15. napjáig előre esedékesen fizessen meg az alperes szülői felügyelete alatt álló gyermekekre gyermekenként havi 15.000-15.000 forint, mindösszesen havi 30.000 forint kiegészítő tartásdíjat. Az ítélet rendelkezett a szülők és a gyermekek közötti kapcsolattartásról is.

[3] Az alperes kapcsolattartás újraszabályozása iránti pert indított, ahol a felperes viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben azt kérte, hogy a bíróság K. V. utónevű gyermek vonatkozásában a szülői felügyeletet változtassa meg, és erre őt jogosítsa fel. Hivatkozása szerint 2022 nyaratól a gyermek túlnyomórészt az ő háztartásában nevelkedett, szeptember 2-től hozzá is költözött. A gyermek a per idején középiskolás volt, átlagos szükségletű, a vele kapcsolatos kiadások havi 155.000 forint.

[4] A Dunaújvárosi Járásbíróság 3.P.20.381/2021/155. számú elsőfokú ítéletével a lánygyermek szülői felügyeletének gyakorlására a felperest jogosította fel. A fellebbezés folytán eljáró Székesfehérvári Törvényszék az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[5] Időközben a felperes gondoskodásában élő Á. H. nevű gyermek nagykorú lett, 2023 júniusával középiskolai tanulmányait befejezte, és szeptembertől a K. G. Egyetem hallgatója. Átlagos szükségletű fiatal, a vele kapcsolatos kiadások havi 155.000 forint.

[6] N.Á. a B. M. G. Egyetem hallgatója. Mindkét továbbtanuló gyermek évente 10 hónapon keresztül havi 150.000 forint összegű diákhitelt vesz igénybe.

[7] N.Á. ösztöndíjban nem részesül, B.-n albérletben lakik, amelynek bérleti díja 50-100.000 forint. Á. H. a 2023/2024-es tanév első félévében havi 61.000 forint ösztöndíjat és alaptámogatást kapott. Felperes a nagykorú gyermekeket segíti: lakhatást biztosít számukra, valamint otthon tartózkodásukkor főznek-mosnak rájuk, rendezi a telefonjuk előfizetését, utazási költségeiket, részükre tisztálkodószereket, vitaminokat vásárol. Ezen kívül N.Á. nevű gyermekeket havi 40.000-50.000 forint készpénzzel is támogatja. Egyebekben a nagykorú gyermekek kiadásaihoz nem járul hozzá.

[8] A kiskorú gyermekeknek vagyona, jövedelme nincs.

[9] A felperes több ingatlan eladásából mindösszesen 96.000.245 forint bevételt szerzett, amelyből 47.633.110 forintot a fennálló kölcsöntartozásokból előtörlesztett. Házastársával 2021. január 18-án közösen vásárolták egy lakóházat. A felperes édesanyja tulajdonában álló ingatlanon található gazdasági épület, udvar hármójuk (a felperes édesanyja, illetve a felperes és házastársa) egyenlő arányú közös tulajdona. A fenti ingatlanok teljes vételára 11.000.000 forint volt.

[10] A felperes a z.-i helyrajzi szám1, természetben cím4 alatti 154 m²-es családi házban lakik, amely házastársával közös tulajdon. Ezt az ingatlant a felperes felújította, jelenleg ott lakik házastársával és K. V. nevű gyermekével. N.Á., Á. H. és a felperes édesanyja a felperes és a házastársa által 12.750.000 forint megvásárolt z.-i helyrajzi szám2 alatt felvett lakóházas ingatlanban él.

[11] A felperesnek ezen túlmenően 2/3 arányú tulajdonát képezi egy k.-i külterületi szántó, egy V. kivett út megnevezésű, kb. 10 m²-es ingatlan, valamint Gy. kivett út megnevezésű, kb. 40-50 m²-es ingatlan. Ezen területeket a felperes nem tudja hasznosítani.

[12] A felperes egy gazdasági társaság (kft.) tulajdonosa, amelyből osztalékot nem vett ki. Korábban a cégben villanyszerelési tevékenységet végzett, amelyből kb. 380.000 forint havi nettó jövedelme származott. 2022-ben a villanyszerelői szakma gyakorlásától 3 évre jogerős ítélettel eltiltották, ezért egy másik kft. jelenleg alkalmazottként, raktáros munkakörben foglalkoztatja havi 263.106 forint nettó jövedelemmel. A felperes felesége természetgyógyász képesítésű, havonta 100.000 forint nettó bevételre tesz szert. A felperes jelenleg egy gyermek után vesz igénybe családi pótlékot, mivel Á. H. 2023 júniusában a középiskolai tanulmányait befejezte.

[13] A felperes 2022 nyarán kifizette a büntetőbíróság által alkalmazott vagyonelkobzás összegeként 5.600.000 forintot, továbbá 1.700.000 forintot bűnügyi költség címén. A felperes szabadfelhasználású kölcsönszerződést kötött 2021. október 18-án 240 hónap futamidőre, majd 2022. augusztus 9-én 240 hónap futamidőre. Az előbbi szerződés alapján 11.410.000 forint, az utóbbi alapján 21.212.000 forint került kifizetésre a felperesnek. A kölcsönök törlesztő részlete havi 73.221 forint és havi 174.846 forint.

[14] Az alperes 2021. augusztus 16-tól 2024. május 29-ig közszolgálati jogviszonyban állt, teljes munkaidőben, pénzügyi ellenőr munkakörben. Besorolási bére 2021-ben 525.000 forint, amely 2022-ben 550.000 forint, 2023-ban 750.000 forintra emelkedett. 2023-ban az egyéb pénzbeli kifizetéseken kívül átlagosan kb. 604.000 forint nettó illetményben részesült. Egy gyermek után vesz igénybe családi adókedvezményt 66.670 forint összegben, és egy gyermek után 13.700 forint családi pótlék ellátásban részesül, négy gyermekes anyaként SZJA kedvezményt kap.

[15] Az alperes a bérjövödelmén kívül egyéb pénzügyi juttatásban is részesült, így 2023-ban 200.000 forint motivációs elismerést, 2023-ban 300.000 forint gyermek után nevelési támogatást, SZÉP kártyájára 2023 májusában 400.000 forint béren kívüli juttatást kapott. Ezen túlmenően utazási költségtérítést kap, továbbá 2023 júniusában 150.000 forint önkéntes egészségbiztosító önszegélyező hozzájárulásban is részesült.

[16] Az alperes közszolgálati jogviszonya 2024 májusában létszámleépítés okán, de közös megegyezéssel megszűnt, ezt követően egy önkormányzat gazdasági működtető és ellátó szervezete alkalmazta belsőellenőrként 590.900 forint bruttó, 481.000 forint nettó bér mellett.

[17] Alperes 2022 októberében 5.500.000 forint családi kölcsönt kapott, amelyet 2023 októberében kezdett törleszteni. A perben igazoltan 350.000 forintot fizetett vissza.

[18] Az alperes a munkaviszonyán túlmenően egy bt. beltágja és dohányáru kiskereskedelmi tevékenység folytatásához 2013. július 1-től 2033. június 30-ig koncessziós jog jogosultja. A társaságtól az adóbevallása szerint jövedelme nem származik.

[19] Az alperes 1/1 arányú tulajdona a jelenlegi lakóhelye, ahol a közös, J. J. utónevű gyermekével ketten élnek. 62.000 forint havi kölcsöntörlesztést, továbbá egyéb személyi kölcsönök törlesztéseiként 120.000 forintot fizet. Az alperes havi 42.000 forint összegben törleszti a CSOK-ot.

[20] A J. J. nevű gyermek gondozásával, ellátásával kapcsolatosan havonta 150.000-155.000 forint összeg merül fel, valamint rezsiköltség. Lovakat tart, ennek költsége havi 40.000 forint, valamint éves szinten édesanyja 200.000-300.000 forinttal járul hozzá a kiadáshoz. A két lóra összesen 40.000 forint oltási költség és háromhavonta 20.000 forint körmözésnek megfelelő költség merül fel. A lovak mellett hobbi szinten egyéb állatokat is tart (macska, kacsa, kutya).

[21] A bíróság a felperes kérelmére a 3.P.20.134/2023/8. számú ideiglenes intézkedésével a Keszthelyi Járásbíróság 6.P.20.550/2017/106. számú ítéletében meghatározott, a felperest terhelő kiegészítő tartásdíj fizetési kötelezettséget 2023. május 1-től kezdődően megszüntette.

[22] Ugyancsak a felperes kérelmére a bíróság a 2023. december 12-én kelt végzésével ideiglenes intézkedéssel kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 2024. január 1-től kezdődően előre esedékesen minden hónap 15. napjáig a felek K. V. kettős utónevű gyermeke után havi 34.000 forint határozott összegű kiegészítő gyermektartásdíjat. Az alperes ennek eleget tett.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[23] A felperes keresetében 2022. szeptember 2-tól az alperes kiegészítő gyermektartásdíj fizetésre kötelezését kérte. Azon időpontig, amíg a felek Á. H. utónevű gyermeke középiskolás, azaz 2023. június 30-ig Á. H. és K. V. nevű gyermekek után havi 113.000 forint kiegészítő tartásdíjat, ezt követően K. V. után havi 34.000 forint kiegészítő tartásdíjat igényelt a KSH által közzétett éves fogyasztói árindex növekedésével való módosítással.

[24] Előadta, hogy a Keszthelyi Járásbíróság jogerős ítéletnek meghozatalkor két kiskorú gyermek nevelkedett alperes és egy a felperes háztartásában. A körülmények megváltoztak, a per kezdetekor második osztályos gimnazista lánygyermekük hozzá költözött, ezen kívül támogatja a legidősebb, felsőoktatásban nappali tagozaton tanulmányokat folytató gyermeket és a családdal együtt élő édesanyját is. Így jelenleg három gyermekről gondoskodik, ezzel szemben az alperes csak a legkisebbről.

[25] A gyermekek szükségletei pénzbeli ellenértéke havonta gyermekenként mintegy 150.000 forint és az alperes nem járul hozzá a lánygyermek tartásához. A család szükséges kiadásai fedezésére két szabadfelhasználású kölcsönt kellett felvennie.

[26] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

[27] Nem vitatta, hogy a felperes 2022 szeptemberétől lánygyermekük a felperes háztartásában él, Á. H. és N.Á. nevű felsőfokú tanulmányokat folytató nagykorú gyermekkel együtt, míg ő gondoskodik J. J. nevű általános iskolás gyermekről. Önmagában azonban ez a tény még nem alapozza meg a felperes keresetét. A felperes jövedelmi viszonya a kimutatásnak nem felel meg, amivel arra utalt, hogy a felperes bevétele lényegesen magasabb. Az általa levezetett kiadások összege meghaladja a felperes és házastársa bevallott jövedelmét, a két kölcsön havi törlesztőrésze önmagában 250.000 forint. A felperes

tulajdonában és ügyvezetése alatt álló kft. 2021. és 2022. évben jelentős (29.026.000 és 59.296.000 forint) nettó árbevételre tett szert, az adózott eredmény is magas volt. Ez pedig arra enged következtetni, hogy a felperesnek erre az összegre nincs szüksége a családjá és a gyermekek megélhetéséhez.

[28] A felperest a tevékenységtől való eltiltás hatálya alatt az édesanyja ügyvezetése alatt álló kft. alkalmazta. Az alperes állítása szerint mindkét gazdasági társaságot ténylegesen a felperes irányítja, ennél fogva a valós jövedelménél jóval alacsonyabbról adhatott ki igazolást.

[29] Az alperes K. V., Á. H., N.Á. nevű gyermek vonatkozásában elfogadta a felperes által állított 155.000 forint, 154.500 forint összegű havi pénzbeli ellenértéket. Állítása szerint viszont J. J.fel kapcsolatosan havonta 305.167 forint rendszeres kiadása merül fel.

[30] A nagykorú, továbbtanuló gyermekek utáni tartásdíj kiegészítés alaptalan: a gyermekek diákhitelt vesznek fel, ösztöndíjban részesülnek, diákmunkával szerzett jövedelem bevételük van, a felperesnek az eltartásukhoz nem kell hozzájárulnia.

[31] 2022. szeptember 2-át megelőzően bevásárolt K. V. részére az iskolakezdéshez és a kollégiumba történő beköltözéshez. Ezen túlmenően 2022. szeptembertől 2023 februárjáig fizette havi 15.000 forint összegben a telefonszámláját, és rendszeresen vásárolt részére ruhaneműt, ami mintegy 12.000 forint átlagos kiadást jelentett. Ezen kívül kozmetikai szereket, illatszereket is vett átlagosan 9.000 forintértékben. Előadta, hogy 2023. augusztus és december között rendszeresen adott kisebb-nagyobb összegeket, összesen kb. 43.000 forintot utazásra és szórakozásra.

[32] Jövedelme ugyan számszakilag magasnak tűnhet, azonban nem elegendő a kiskorú gyermek és a saját maga megélhetési kiadásainak fedezésére. Jövedelmét jelentős mértékű kölcsöntörlesztés terheli. A 3.000.000 forint összegű személyi kölcsönt havi 55.000 forinttal, a az 1.500.000 forint összegű személyi kölcsönt havi 24.000 forinttal, a F. L. Zrt. felé lakáskölcsönt havi 62.000 forinttal törleszti és a CSOK visszafizetéséből havi 42.000 forint fizetési kötelezettsége van. A szüleitől 5.500.000 forint összegű családi kölcsönt kapott, amelyet havi 50.000 forint összegben vállalt visszafizetni.

Az első- és másodfokú ítélet

[33] Az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 4:211. § (2) bekezdésére, 4:210. § (1) bekezdésére, 4:218. § (1) bekezdésére, 4:215. § (1) bekezdésre, 4:216. § (1) bekezdésére és 4:214. §-ban foglaltakra alapította.

[34] A felek lánygyermek 2022 nyarán a felperes háztartásába költözött és azóta ő gondoskodik róla. Ez olyan lényeges körülményváltozás [Ptk. 4: 210. § (1) bekezdés], amely indokolja a Keszthelyi Járásbíróság korábbi ítéletében foglalt, a felperest terhelő kiegészítő tartásdíjfizetési-kötelezettség megszüntetését. A felperes tehát 2023. június 30-ig saját háztartásában két kiskorú gyermek ellátásáról, neveléséről gondoskodott, és ezen felül

lakhatást, ellátást biztosított a nagykorú N.Á. nevű gyermekének is. Míg az alperes két kiskorú gyermek helyett immár egy kiskorú gyermek, J. J. neveléséről gondoskodik.

[35] Az alperes nem vitatta Á. H. és K. V. nevű gyermekkel kapcsolatos kiadásokat, ezért azt az elsőfokú bíróság az indokolt szükségletek pénzbeli ellenértékeként személyenként 155.000 forint összegben elfogadta.

[36] A felperes az alperes által J. J. nevű gyermek esetében 142.333 forint összeget tartott indokoltnak, mivel az alperes a kiadásokat nem igazolta. Az elsőfokú bíróság egyetértett a felperessel abban, hogy az alperes számos, a gyermek indokolt szükségletének körébe nem vonható, a teljesítőképességét jelentősen meghaladó felesleges kiadást eszközöl. Indokolatlan szükségletnek minősítette a hobbi és sportcélú állattartást.

[37] Az elsőfokú bíróság ezért mindhárom gyermek (K. V., Á. H. és J. J.) tekintetében az indokolt szükségletek pénzbeli ellenértékét egyenlően, havi 155.000 forint összegben fogadta el.

[38] Az elsőfokú bíróság ezt követően a szülők teljesítőképességét vizsgálta és megállapította, hogy a jövedelmeik között 2024. május 31-ig számottevő különbség mutatható ki.

[39] A felperes ugyan számlák nélkül, de bizonyította, hogy közel 15.000.000 forintot költött az újonnan vásárolt ingatlanok felújítására. Elfogadta azt az állítást is, hogy a felperes jövedelme a kiadásai finanszírozásához nem volt elegendő, ezért a szakmája gyakorlásától, foglalkozásától való eltiltásra tekintettel a rendszeres fizetési kötelezettségek fedezése céljából szabadfelhasználású kölcsönöket vett fel.

[40] A felperes rendszeres kiadásainak összege azonban arra enged következtetni, hogy az általa bevallottnál magasabb összegű jövedelem áll rendelkezésére. Az elsőfokú bíróság a bevételeket, a kiadásokat, a perbeli nyilatkozatokat és kimutatásokat mérlegelve úgy ítélte meg, hogy a felperesnek legalább 500.000 forint jövedelemmel kell rendelkeznie az általa állított rendszeres kiadások fedezése mellett.

[41] A különélő szülő pénzben köteles a gyermek tartására, így az alperes által vásárolt, természetben juttatott felszerelési tárgyakat a tartásdíj teljesítéseként nem vehetők figyelembe.

[42] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság az alperes által az ideiglenes intézkedés meghozatalát követően a felperes részére 2024. január 1-jétől 2024. június 30-ig pénzben megfizetett, összesen 204.000 forintot vette figyelembe.

[43] Az alperes csak állította, de nem igazolta, hogy a másik kft-ben a felperes látná el az ügyvezetői tevékenységet. A peradatok alapján pedig tény, hogy a felperes a tulajdonában álló gazdasági társaságból osztalékot nem vett ki.

[44] Az alperes jövedelmi vagyoni viszonyai vizsgálatánál azt állapította meg, hogy az alperes önként döntött az esetlegesen jelentősebb árbevételt biztosító dohánytermékek kiskereskedelmére vonatkozó koncessziós joga gyakorlásának átengedéséről, amiből arra lehet következtetni, hogy megfelelő jövedelemmel rendelkezik.

[45] Az alperes teljesítőképessége körében lényeges változás a munkahelye megváltozása, ami miatt 2024. május 31-től kezdődően a nettó jövedelme 481.000 forintra csökkent, ezáltal a felperes becsült havi nettó jövedelme és az alperesé között számottevő különbség már nem mutatkozik. K. V. felpereshez költözésével, és a felek Á. H. nevű gyermekének felsőfokú tanulmányokat folytató nagykorúvá válásával jelenleg mindkét félnek egy-egy kiskorú gyermek tartásáról kell gondoskodnia hasonló jövedelmi, bevételi viszonyok mellett.

[46] A bíróság ezért a 2022. szeptember 2-től 2023. június 30-ig terjedő időre alaposnak találta a felperes kiegészítő tartásdíj iránti keresetét, mert ebben az időszakban a felperes K. V. és Á. H. nevű gyermekek tartásáról, míg az alperes J. J. nevű gyermek tartásáról gondoskodott, és az alperes jövedelme jelentősen meghaladta a felperesét. Á. H. nevű gyermek nagykorúvá válását, majd középiskolai tanulmányainak befejezését követően, 2023. július 1-jétől 2024. május 31-ig terjedő időre havi 25.000 forint összegben találta alaposnak a bíróság a kiegészítő gyermektartásdíj fizetésre vonatkozó igényét a felperesnek.

[47] 2024. május 31-től mindkét fél változatlanul egy-egy kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, azonban az alperes illetményének csökkenése miatt jövedelmeik között számottevő különbség már nem mutatkozik, ezért nem megalapozott a kiegészítő tartásdíj iránti igény. 2022. szeptember 2-ika és 2024. június 30-ika között az alperesnek 1.201.000 forint (kiegészítő) gyermektartásdíj-hátraléka keletkezett.

[48] Az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen levezette a feleket terhelő perköltség és illetékfizetési kötelezettség mértékét.

[49] A mindkét fél fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta és az alperes kiegészítő tartásdíj fizetési kötelezettségét 2022. szeptember 2-től 2023. június 30-ig havi 40.500 forintban, az erre az időre esedékessé vált hátralékos tartásdíj mértékét 201.000 forintban állapította meg. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett a perköltség és illetékfizetés mértékéről.

[50] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor Á. H. és K. V. szükségleteit havi 155.000 forintban határozta meg, annak pedig, hogy ez a mérték átlagosnak tekinthető-e, a jogvita elbírálása szempontjából nem volt jelentősége.

[51] A J. J. nevű gyermek tartásával felmerülő kiadásokat az alperes 305.167 forintban jelölte meg, amelyből a felperes 142.333 forintot ismert el. A gyermek szükségletei tekintetében az elsőfokú bíróság kifejezetten bizonyítást nem folytatott le, ezért a másodfokú bíróság annak a bizonyítékok alapján történő meghatározását látta szükségesnek.

[52] A lakásfenntartási költségek körében az ingatlan nagy alapterületére, szigetelés nélküli voltára, a költségek két személy közötti megosztódására tekintettel a rezsikiadást a

másodfokú bíróság mérlegeléssel 45.000 forintban, az élelmezési költséget a felperes által elismert havi 50.000 forintban állapította meg.

[53] A gyermek utazásával felmerülő kiadásnál a másodfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy a kiegészítő gyermektartásdíj fizetési kötelezettséget érintő időszakon belül csak 2023. május 1-jével került bevezetésre az olcsóbb utazást biztosító országbérlet, a lakóhely, illetőleg az iskola távolsága folytán pedig a roller használata is indokolt, ezért a tartási kötelezettséggel érintett, teljes időszakra nézve a gyermek utazási költségét átlagosan 6.000 forintban határozta meg. A roller karbantartásával kapcsolatos költségeket a felperes által is elismert 3.000 forintban találta megállapíthatónak. A gyermek telefondíját (9000 forint), ruházkodási kiadását (12.000 forint) a szülők egyezően (9000 forint) adták elő és nem volt vitatott a gyermek szemüvegével felmerülő 5.000 forint kiadás.

[54] Az iskolai szükségletekkel kapcsolatos kiadásokat – figyelemmel az évkezdeti egyszeri jelentősebb költségekre is - havi 4.000 forintban határozta meg, azonos összegben a gyógyszerköltséggel, míg vitaminok, higiéniai költségek címén havi 5.000 forintot, fodrász kiadásra 3.500 forintot, zsebpénzre 10.000 forintot, szállítására 3.00 forintot fogadott el.

[55] A másodfokú bíróság – egyezően az elsőfokú bírósággal - a lovak tartását indokolatlan szükségletnek minősítette.

[56] A fentiek alapján J. J. nevű gyermek tartásával felmerülő havi kiadást 180.833 forint.

[57] Felperes előadása szerint két gyermek után 32.000 forint családi pótlékban részesült. Ebből következően mind K. V., mind Á. H. 155.000 forint összegű szükségletéből 36.000 forintot fedeztek az állami juttatások, így a feleknek 119.000 forint kiadás fedezetét kellett biztosítaniuk figyelemmel a gyermekenként járó 20.000 forintos adókedvezményre.

[58] J. J. nevű gyermek esetében az alperes 10.000 forint adókedvezményre és 13.700 forint családi pótlékra volt jogosult, így a szülők terhét 157.133 forint kiadás képezte.

[59] A felperesnél nevelkedő két gyermek tartása a felek részéről gyermekenként 119.000 forint, így összesen 238.000 forint kiadást jelent, míg az alperesnél nevelkedő J. J. tekintetében a feleknek 157.133 forintot kell fedezniük.

[60] A másodfokú bíróság egyetértett alperessel abban, hogy az elsőfokú bíróság a felperes jövedelmét alábecsülte, amikor azt havi 500.000 forintban határozta meg. Tételes levezetés alapján arra következtetésre jutott, hogy a felperesnél legalább 766.000 forint jövedelem szükséges ahhoz, hogy a házastársa jövedelmével és a kölcsön összegének a felhasználásával együtt, az általa megjelölt kiadásokat fedezni tudja.

[61] Az alperes nettó jövedelme 2022-es éven mintegy 500.000 forint, 2023-ban 604.000 forintot tett ki. Tény, hogy az alperes perbeli nyilatkozatai szerint kiadásai ezeket az összegeket meghaladták, azonban az eljárás során nem igazolódott be, hogy az alperesnek más forrásból rendszeres jövedelme származna. A bt. eredményéből való részesedését az

alperes okirattal cáfolta, más jövedelemforrás pedig fel sem merült. Ezzel szemben felperes esetében felmerült annak lehetősége, hogy a két kft.-től jövedelme származik.

[62] A felek jövedelmének az egymáshoz viszonyított aránya alapján a felperest nagyobb mértékben terhelte volna az Á. nevű gyermek tartása, azonban a felperes oldalán értékelni kellett a gyermek természetbeni gondozását, ami a pénzbeli tartási kötelezettséget csökkentette. Ezért a gyermekek szükségleteinek egymásba történő beszámítása folytán fennmaradt 80.867 forint kiadás viselésére a felek egyenlő arányban voltak kötelesek, így az alperest a 2022. szeptember 2-től 2023. június 30-ig terjedő időszakban havi 40.500 forint kiegészítő gyermektartásdíj fizetésére kellett kötelezni.

[63] Ezt követően 2023 júliusától a felek egy-egy gyermek tartásáról gondoskodnak. Felperes vonatkozásában erre az időszakra is vélelmezhető a legalább 766.000 forint összegű havi jövedelem, míg az alperes nettó jövedelme 481.000 forint. A felperes jelentősen magasabb jövedelemmel rendelkezik, az alperest kiegészítő gyermektartásdíj fizetési kötelezettség 2023. június 30-át követően már nem terheli. Az alperes 2022. szeptember 2-ika és 2023. június 30-ika között 405.000 forint kiegészítő tartásdíj megfizetésére volt köteles, amelyből az elsőfokú eljárásban hozott ideiglenes intézkedés alapján 204.000 forintot teljesített, így a hátralék 201.000 forint.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[64] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását kérte olyan módon, hogy a Kúria a pontosított kereseti kérelemnek teljes egészében adjon helyt és kötelezze alperest arra, hogy fizessen a felperesnek havi 113.000 forint kiegészítő tartásdíjat 2022. szeptember 2-ától kezdődően addig az időpontig, amíg K. Á. H. középiskolába jár és azt követően – inflációs követéssel – fizessen havi 34.000 forint kiegészítő tartásdíjat. A másodfokú ítélet indokolásának akkénti módosítását indítványozta, hogy a kiegészítő tartásdíjról a másodfokú bíróságnak amiatt nem kellett rendelkeznie, mert az alperes fellebbezését e tekintetben visszavonta.

[65] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Kúria Pfv.21.022/2021., Pfv.21.022/2021., Pfv.20.520/2023., Pfv.21.227/2018., Pfv.20.763/2018., Pfv.20.520/2023. és Pfv.21.324/2019. számú eseti döntésre.

[66] Megsértett jogszabályhelyként jelölte meg az Alaptörvény XVI. cikk (3) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 2. § (1) – (2) bekezdését, 4. § (2) – (3) bekezdését, 5. § (1) bekezdését, 21. § (3) bekezdését, 220. § (1) bekezdését, 263. § (1) bekezdését, 265. § (1) bekezdését, 266. § (1) – (4) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, 346. § (5) bekezdését. Megsértett jogszabályhelyként hivatkozott a Ptk. 4:216. § (1) bekezdésére, 4:218. § (2) bekezdésére és (3) bekezdésére.

[67] Az ítélet [15] pontja ellentmond a valóságnak, alperes 2024. szeptember 11-ikei dátummal benyújtott pontosított fellebbezésében a kereset teljes elutasítását kérte. A 2024. december 5-ikei tárgyalási jegyzőkönyv szerint „a fellebbezést módosítom akként, hogy nem

kifogásolom, hogy az elsőfokú bíróság a felperes tartási kötelezettségét megszüntette, a fellebbezést abban a körben tartom fenn, hogy az alperest kiegészítő tartás fizetésére kötelezték, illetve nem támadom azt az ítéleti rendelkezést sem, hogy az elsőfokú bíróság 2024. június 1-től már az alperest nem marasztalta kiegészítő tartásra.” Az ítélet iratellenes, sérti a Pp. 346. § (5) bekezdését.

[68] Felperes álláspontja szerint a bíróság nem indokolta meg, hogy bár a felperesi nyilatkozatot mérvadónak tekintette, miért nem fogadta el a nyilatkozata más részét, vagyis azt, hogy a felperes havonta 150.000 forintot költ N.Á.ra.

[69] Iratellenes és sérti a Pp. 4. §, 263. §, 265. §, 266. § és 279. §-a alapján a tényállás megállapítására, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó kötelezettséget az, hogy a bíróság felperes havi költségénél a hitelek törlesztésére fordítandó 250.000 forintot a havi jövedelemből teljesítendő költségekhez hozzáadta és nem vonta le azt, amikor a hitelből felhasználására kerülő összegeket levonta a havi jövedelemből.

[70] A felperes tévesen jelölte meg, hogy a két gyermekre 32.000 forint családi pótlékban részesül, az azonban köztudomású tény, hogy ez 26.600 forint, vagyis 5.400 forinttal nagyobb összegben határozta meg a bíróság a felperest megillető családi pótlék mértékét.

[71] Felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen állapította meg a benzin költséget, kb. 30.000 forinttal növelve a felperes állítólagos kiadásait.

[72] Feltéve, de meg nem engedve, miszerint minden embernek a megélhetéséhez kötődő étkezési, ruházkodási, higiéniai költsége havonta 60.000 forint, így a Pp. 266. § (4) bekezdése alapján a bíróságnak lehetőséget kellett volna adni a felperesnek az ellenbizonyításra.

[73] A felperes jövedelmének meghatározása során is tévedett a másodfokú bíróság. Okszerűtlenül adott hozzá felperesi költségekhez 100.000 forintot N.Á. tekintetében, 250.000 forintot a hitelek törlesztésére, 48.000 forintot felperes és felesége saját költsége tekintetében és kb. 30.000 forintot benzinköltség címén. Ha a bíróság által meghatározott 766.000 forintos jövedelemből levonjuk a 428.000 forintot, a felperesnek a költségek alapján kijövő jövedelme 338.000 forint.

[74] A bíróság nem indokolta meg, hogy miért nem fogadta el a felperes azon nyilatkozatát, hogy a társaság működése nem engedte meg a nyereség kivételét. E közben utalt a Kúria Pfv.21.536/2018/3. számú precedensképes határozatára.

[75] A bíróság iratellenesen állapította meg azt, hogy az alperes bt. eredményéből nem részesült. 2023. december 12-iki beadványában is igazolta, hogy a bt., amelyben a koncessziós joggal az alperes rendelkezik nyereséges (31.622.000 forint eredménytartalékkal és 5.443.000 forint nyereséggel rendelkezett 2022-ben).

[76] Iratellenes, hogy nem merült fel jelzés arra, miszerint alperesnek a munkabérén kívül más jövedelme is lenne. Peradat, hogy szülei segítik a zsebpénz biztosítása során, valamint a

lovak tartásában is. Az is tény, hogy az alperes jelentős mértékű béren kívüli juttatásban is részesült.

[77] A bíróság döntése sérti a Pp. 4. §-át, 263. §-át, 265. §-át, 266. §-át és 279. §-át, amikor úgy határozott, hogy az alperes minimális kiegészítő tartásdíj fizetésére köteles csak.

[78] A másodfokú bíróság megállapításai részben tévesek J. J. szükséges tartásának költségeit illetően is.

[79] A rezsiköltség megállapítása során a bíróság azért állapított meg 80.000 forint átalány-költséget, mert az alperes egy rosszul fűthető házban él a gyermekkel. Maga mondta el, hogy valószínűleg a kazánnal van valami probléma, amit meg lehetett volna javítani.

[80] Az alperes hivatkozása a 30. számú beadványában az volt, hogy az utazás költsége 2.000 forint, a bicikli bérletének havi költsége jelenti a plusz havi 4.000 forintot. Okszerűtlen és így jogellenes az, hogy a bíróság olyan költségelemet határoz meg, amire az alperes nem hivatkozott. Megjegyzendő, hogy a gyermek a vasútállomásra, illetve onnan az iskolába történő közlekedéssel 27 perc alatt gyalog is megközelítheti az iskolát.

[81] Felperes álláspontja szerint a bíróság a tanszer költséget is eltúlzott mértékben határozta meg.

[82] Alaptalan, hogy a bíróság a gyógyszerekhez és vitaminokhoz kapcsolódóan összesen 12.500 forintot tekintett szükséges költségnek, ezzel pedig jogszabálysértést követett el. A hajviselet gondozása a rendszeres mosást jelenti, és nem szükséges olyan hajviselet egy 11 éves gyereknek, amit havi szinten igazítani kell, így a fodrászköltség is eltúlzott mértékű. Nem tekinthető szükséges kiadásnak a 10.000 forintos zsebpénz biztosítása sem egy 11 éves gyermeknek.

[83] Ugyancsak nem köztudomású tény, hogy a gyermek tartásával összefüggésben üzemanyag költség merült fel és annak összegszerűsége is megalapozatlan.

[84] Alperes számára a kezdetektől ismert volt az, hogy a felperes elköltözött, régi ingatlanait eladta és abból vette meg új lakhelyét, újította azt fel, az alperes csupán időhúzási szándékkal vette újból elő a témát, hogy hátha a bizonyítás során talál valamilyen támadási felületet. A másodfokú bíróság kizárta a perből alperes által indítványozott bizonyítást, ez azonban a költségekre kihatott. Alperes rosszhiszemű eljárása miatt merült fel felperesnek az eljárás során 225.000 forint perköltsége, amely alperest kell, hogy terhelje a pernyertesség arányától függetlenül.

[85] A Ptk. 4:218. § (2) – (4) bekezdései alapján nem jogszerű az, hogy a gyerekek tartásának összegét egymással szemben beszámítja a bíróság. Mindegyik gyerek tekintetében azt meg kell határozni, hogy a különélő szülőt milyen tartási, fizetési kötelezettség terheli. Az így meghatározott összegeket lehet egymással szemben beszámítani [Ptk. 4:218. § (2) – (4) bekezdés].

[86] A bíróság döntése sérti az Alaptörvény XVI. cikkében megfogalmazottakat, illetve a Ptk. 4:216. §-ában rögzítetteket.

[87] A körben felhívta a Kúria Pfv.21.022/2021., Pfv.20.520/2023., Pfv.20.763/2018. számú precedensképes határozatát.

[88] Az alperes teherbíró képességét illetően utalt a Kúria Pfv.21.324/2019. számú precedensképes határozatára, amely kimondja, hogy a gondozó szülő magasabb munkabére, nagyobb vagyona nem csökkenti a pénzbeli hozzájárulási kötelezettséget, a tartásdíj mértékét.

[89] A Ptk. 4:218. § (2) bekezdés c) pontjára hivatkozással a felperes utalta arra, hogy a fizetési kötelezettség tekintetében figyelembe kellett volna venni azt, hogy milyen egyéb tartási kötelezettségük van.

[90] A Ptk. 4:218. § (4) bekezdése alapján a tartásdíjat a fizetésre kötelezett jövedelmének meghatározott százalékaiban kell meghatározni. A másodfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha megállapítva a felek gondozásában lévő gyermekek szükséges tartásának összegét, ezeket a különélő szülőkre kiszámítja százalékos arányban, figyelembevéve a szülő teherbíró képességét és azt, hogy milyen egyéb tartási kötelezettsége van.

[91] Mivel alperes költségei alapján havonta legalább 820.000 forint jövedelemmel kell, hogy rendelkezzen, a legalacsonyabb 15%-os mértékű meghatározás esetén ez gyermekenként 123.000 forint tartásdíj kötelezettségre ad jogi lehetőséget.

[92] A felperes felülvizsgálati kérelmében részletes elszámolást adott a perköltséget illetően, illetve az illetékfizetési kötelezettség körében.

[93] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és az alperes perköltségben való marasztalására irányult.

[94] Az eljáró bíróságok helyesen értékelték, hogy a felperes tényleges jövedelme jóval magasabb az általa bevallottnál. Az elsőfokú bíróság mérlegeléssel azt nagyon alacsony összegben határozta meg. Tény, hogy a felperes az adott eljárásokban éppen úgy alakította nyilatkozatait vagyoni és jövedelmi helyzetéről, ahogy az neki kedvező volt.

[95] Felperes J. J. vonatkozásában 2024. február 13-án a D. Járási Hivatalnál gyámhivatali eljárás indított. Ennek során környezettanulmány zajlott az apánál és feleségénél, ahol saját elmondásuk szerint is „bevételük jó, anyagi gondjaik egyáltalán nincsenek”. A három gyermek 450.000 forint/hó, a gépjármű üzemanyag, biztosítás, súlyadó 140.000 forint/hó, hiteltörlesztő részlet 250.000 forint/hó, felperes édesanyjának orvosi költségei 50.000 forint/hó, N.Á. albérlet, zsebpénz 150.000 forint/hó, két ingatlan rezsiköltsége 250.000 forint/hó. Így 1.290.000 forint mindez, és akkor a felperes és családja nem evett, nem ivott, nem ruházkodott, nem csinált programot stb.

[96] A másodfokú bíróság azt is helyesen tárta fel, hogy nem merült fel arra vonatkozóan adat, miszerint alperes a munkabérén kívül egyéb jövedelemmel rendelkezne, ami nincs is.

[97] A felülvizsgálati eljárásban felülmérlegelésnek nincs helye, így az e körben előterjesztett felperesi kérelem alaptalan.

[98] A felperes a valós és tényleges jövedelmi és vagyoni helyzetét a jelen eljárás során eltitkolta, rosszhiszeműen járt el és valótlan nyilatkozatokat tett annak érdekében, hogy a bíróságok az alperessel szemben magasabb összegű gyermektartásdíj fizetési kötelezettséget állapítsanak meg.

[99] Az alperes semmivel sem igazolta, hogy nem vett ki osztalékot a kft.-ből.

[100] J. J. nevű gyermek tekintetében felmerülő kiadások nem eltúlzottak, a felperes semmivel sem igazolta, hogy a mérlegeléssel megállapított egyes tételek (gáz, roller, tanszer, fodrász, gyógyszer, zsebpénz, utazási költség, szabadidő) eltúlzottak lennének, csak általánosságban vitatta azok mértékét.

[101] Alperes álláspontja szerint a Székesfehérvári Törvényszék nagyobb részt helyesen és teljeskörűen állapította meg a tényállást, illetve abból helytálló jogi következtetést vont le. A perben eljáró bíróságok a jogerős ítélet meghozatala előtt nagyrészt minden olyan felajánlott bizonyítást lefolytattak, amelynek az ügy érdemi elbírálása szempontjából jelentősége van.

A Kúria döntése és jogi indokai

[102] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybevehető perorvoslat, amelynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottnak van helye. A felülvizsgálat funkciója a kérelmet előterjesztő fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása. A Kúria kizárólag azt bírálhatja el, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott okból a megjelölt jogszabályokat megsértett-e a jogerős ítélet.

[103] A felülvizsgálati kérelem akkor bizonyulhat eredményesnek, ha a kérelem előterjesztője a szükséges tartalmi kelékekkel rendelkező, határidőben benyújtott beadványában kimutatja a támadott jogerős határozatnak a jogvita érdemi elbírálására konkrétan kiható módon jogszabálysértő voltát, vagyis a támadott határozatra vonatkoztatva adja elő jogszabálysértésre utalásait, a konkrét döntés alapjául szolgáló érvrendszer téves, illetve hiányos voltát mutatja be és az érdemi döntésre kiható eljárási szabálysértést igazol [Pp. 413. § (1) bekezdés b) pont].

[104] A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályhelyek tekintetében vizsgálhatta és ítélt meg annak jogszabálysértő voltát.

[105] A felperes felülvizsgálati kérelmében előjáróban – a Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértését állítva – arra hivatkozott, hogy annak, miszerint az alperes fellebbezésének egy részét visszavonta, és ennek kihatása van a költségviselésre. Ebben a körben azonban érvelését sem összecszerűségében, sem a perköltségre, illetve illetékfizetésre vonatkozó eljárásjogi szabálysértés megjelölésével nem támasztotta alá, így ezzel a kérdéssel jelen eljárásban nem volt mód foglalkozni. Ugyancsak nem volt vizsgálható jogszabálysértés megjelölésének hiányában azon felülvizsgálati hivatkozás, hogy az ingatlanból befolyó jövedelem utólagos bizonyítása kapcsán a felperesnek keletkezett-e többlet perköltsége.

[106] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott. A Kúria elfogadta a jogerős ítélet jogkövetkeztetéseit, a kifejtett – igen részletes és alapos – indokolást nem ismétli meg.

[107] A felperes sérelmezte az alperes gondozásában élő gyermek indokolt szükségletei körét és mértékét, valamint a saját, illetve az alperes jövedelmének megállítását.

[108] Az anyagi jog legfontosabb követelménye a kiskorú gyermek harmonikus személyiség-fejlődésének lehetőleg hosszútávú és kiegyensúlyozott biztosítása [Ptk. 4:2. § (1) bekezdés], amelyről a gyermektartásdíj mértékének meghatározásával a szülők közötti megállapodás hiányában a bíróság a bizonyítékok mérlegelésével dönt [Ptk. 4:218. § (1) bekezdés].

[109] A Ptk. 4:218. § (2) bekezdése tartalmazza a tartás mértékét meghatározó és a bíróság által kötelezően értékelendő sorrendiséget nem alkotó, de szorosan összefüggő, egymásra épülő és egymást kiegészítő szempontokat. A Ptk. 4:218. § (2) bekezdés a) pontja elsődleges szempontként rögzíti a tartásra szoruló kiskorú gyermek indokolt szükségletét a Ptk. 4:218. § (3) bekezdése pedig az alapszükségletek körét definiálja. A következetes ítélkezési gyakorlat alapján az indokolt szükséglet az alapszükségleteket (ruházkodás, étel-miszer, higiénia, lakhatás, egészségügyi ellátás) meghaladóan a gyermek fejlődéséhez szükséges egyéb programokat (pl. sport), kulturális és szocializációs igényeket, az érdeklődési körnek is megfelelő tevékenységeket is magában foglalja. A bíróságnak az indokolt szükségletek meghatározásakor a gyermek érdekéből és a korának megfelelő szükségletekből kell kiindulnia.

[110] A felülvizsgálati kérelem arra helyesen hivatkozott, hogy a gyermek ellátásával felmerülő kiadás nem köztudomású tény (Pfv.II.20.128/2021/7.). A gyermeket gondozó szülőnek az alapszükségleteket meghaladó – vitatott – szükségletek indokoltságát és az arra fordított legalább nagyságrendileg meghatározható kiadásai felmerülését bizonyítania kell. A gondozó szülő nem köteles a mindennapi életvitel körében vagy a gyermek külön óráival kapcsolatosan felmerült kiadásokat számlával igazolni (bolti bizonylatokat megőrizni, magántanártól számlát kérni), ilyen elvárás az anyagi jogból nem vezethető le. A gyermektartásdíj mértékét nem a számlák, mint bizonyítékok alapozzák meg, ez ugyanis a gyermek tartását a gondozó szülő „számlagyűjtő” képességéhez kötné, ami a gyermek érdekével – a tartásának stabil és kiszámítható biztosításával – nyilvánvalóan ellentétes.

[111] A felperes a felülvizsgálati kérelmében részletesen vitatta egyes indokolt szükséglet alapját és összegét. A Kúria felhívja a figyelmet, hogy az indokolt szükségletek

megalapozottságát a gyermek és nem a szülő szempontjából (saját kötelezettsége csökkentése) kell értékelni. A gyermek fejlődéséhez hozzá tartozik az igényes megjelenés (fodrász), az iskolai szükségletei biztosítása (tanszer), a közlekedése (szállítás), egészséges életmódja (vitaminok, gyógyszerek). Az indokolt szükségletek (felperesi) minimalizálása nem vezethet a gyermek életvitelének szűkös tartásra szorításához, ahogy nyilvánvalóan azok elfogadása esetén a pénzbeli ellenérték rendkívül alacsony árban való meghatározása a tényleges kielégítést ellehetetleníti.

[112] A következetes ítélkezési gyakorlat alapján nincs jogi akadály annak, hogy a szülő a gyermekkel közös otthona fenntartásához szükséges kiadásokat (pl. víz, villany, gáz, fűtési költség, internet) a tartás alapjául szolgáló indokolt szükségletek körében elszámolja. Nyilvánvalóan a gyermek indokolt szükséglete a meleg otthon, a víz és villanyszolgáltatás megléte (Pfv.II.20.380/2022/7.). A jogerős ítélet által meghatározott 45.000 forint gyermeki lakhatási költség nem tekinthető eltúlzottnak, az pedig ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a rosszul szigetelt ház (amelynek fenntartási költségét az alperesi egyedül viseli) kifűtöttsége a „kazán megjavításával” jelentősen javulna, ezáltal a fizetendő költség csökkenne.

[113] A gyermek utazási költsége mértékének sérelmezése a Pp. 4. § szerinti kérelemhez kötöttség elvét nem sértette: az utazási kiadás a gyermektartásdíj alapjául szolgáló (gyűjtő)kiadások része, a kérelemhez kötöttség elvének megsértése fogalmilag kizárt. Ez ugyanis azt jelentené, hogy a gyermek indokolt szükségletei és azok pénzbeli ellenértéke mind egyes tétele önálló kereset, ami nyilvánvalóan téves, és az eljárási jogból - de az anyagi jogból is - levezethetetlen. Az indokolt szükséglet körében pedig nem foghat helyt az a szülői elvárás, hogy a 11 éves gyermek napi 2 km gyaloglással és vonatozással 45 perc alatt érjen be az iskolába (télen, nyáron), ez a szülő saját tartási kötelezettsége mértéke csökkentésére irányuló teljességgel alaptalan és a gyermek érdekével nyilvánvalóan ellentétes igényként értelmezhető.

[114] Fentiekből következően a másodfokú bíróság a gyermek indokolt szükségletét jogszabálysértés nélkül határozta meg bruttó (gyermekvédelmi támogatások nélkül) 180.833 forintban.

[115] Az indokolt szükségletek meghatározásával lehet állást foglalni a kötelezeti teljesítőképesség [Ptk. 4:216. § (1) bekezdés] és a természetbeni tartás szülők közötti teherviselés összefüggéséről, a gyermek részére jutott állami támogatások [Ptk. 4:218. § (2) bekezdés e) pont] elszámolásáról.

[116] A felperes alaptalanul sérelmezte, hogy a jogerős ítélet mind az ő, mind pedig az alperes jövedelmi viszonyait jogszabálysértő módon meghatározva kettős mércét alkalmazott.

[117] A másodfokú bíróság a felperes által állított jövedelmet az általa állított kiadásokból kiindulva határozta meg. Ítéletének [55] bekezdésében részletesen levezette azon kiadásokat (nagykorú gyermekek tartása, gépjármű üzemben tartás, lakhatási költségek, létfenntartás költségei), amellyel havi szinten számolnia kell figyelembe véve, hogy a felperest havi 250.000 forint szabadfelhasználású kölcsön törlesztőrésze is terheli. Helyesen értékelte a felperes természetgyógyászként dolgozó házastársának havi 100.000 forintban megjelölt

jövedelmét. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül rögzítette, hogy amennyiben a felperes a kölcsönből 200.000 forintot havonta megélhetésre fordít, legalább 766.000 forint jövedelem szükséges a kiadások fedezéséhez.

[118] Tévesen hivatkozik a felperes a családi pótlék iratellenes megállapítására. A felperes saját maga jelölte meg a családi pótlék összegét 32.000 forintban, a bíróság ezt tekintette irányadónak. A felperes saját tévedésére a bíróság hibájaként alappal nem hivatkozhat.

[119] A gépjármű használatával összefüggésben a felperes 100.000-120.000 forint kiadást jelölt meg, amelyből a másodfokú bíróság – mérlegeléssel – 120.000 forintot fogadott el. A felperes felülvizsgálati kérelmében előadott (pontosan meg sem jelölt) azon állítását pedig, hogy „kb. 30.000 forinttal” magasabb összeget állapított meg a bíróság, nem támasztotta alá.

[120] Ugyancsak alaptalanul állította a felperes, hogy az ő és házastársa magára fordított kiadásait is „kb. 48.000 forinttal megnövelte” a másodfokú bíróság. Ennek összegét is a bíróság mérlegeléssel, nem eltúlzott mértékben határozta meg, amelynek ellenkezőjét a felperes csak állította, de nem bizonyította.

[121] Az osztalék kapcsán a felperes ismét csak állításokat tett, amelyeket nem bizonyított, nem csatolt iratokat, miszerint a gazdasági társasága működése nem tette lehetővé osztalék kivételét. A jogerős határozat nem tért el a hivatkozott Pfv.21.536/2018/3. számú precedensképes határozattól, a felperes az általános kijelentéseit meghaladóan konkrét adatokat nem bocsátott a bíróság rendelkezésére.

[122] A felperes állításaival szemben a másodfokú bíróság helytállóan, peradatokkal alátámasztottan mérlegelte az alperes jövedelmét. Jogszabálysértés nélkül rögzítette, hogy az alperes kiadásai is meghaladják a bevételének összegét, azonban nem merült fel arra adat, hogy – a családi támogatáson túl – milyen más forrásból származna bevétele. A bt. eredményéből való részesedésének hiányát pedig okirattal igazolta.

[123] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint az indokolt szükségletek pénzbeli ellenértéke, a teherviselési arányának meghatározása mindig az adott ügy adott peradatain alapuló mérlegelés [Pp. 279. § (1) bekezdés] eredménye, amelynek alapját az anyagi jog határozza meg: a természetbeni tartás (valamint a gyermekre jutó egyéb köztámogatások), továbbá a kötelezett szülő teljesítőképessége együttes értékelése). A kötelezett teljesítőképessége esetén kivételes többlet tényállás indokolhatja a teherviselési arány egyenlő voltát, ilyen többlet tényállás pedig nem alapulhat a gondozó szülő vagyoni helyzetén. A teljesítőképes kötelezett szülő teherviseléshez való hozzájárulásának mértéke és a gondozó szülő jövedelme között nem lehet összefüggés. Ez ugyanis azt jelentené, hogy a természetben tartó szülőre még további anyagi terhet ró a bíróság, holott a kötelezett szülő a kért tartás megfizetésére képes. A gondozó szülő bére, esetleges nagyobb vagyona nem csökkenti a teljesítőképes kötelezett szülő pénzbeli hozzájárulási kötelezettségét és nem hat ki a tartásdíj mértékére sem (Pfv.II.21.324/2019/15; Pfv.II.21.260/2024/6.).

[124] A jelen ügyben többlétszárműködés nincs, a szülők teljesítőképeseek az indokolt szükségletek gyermekvédelmi támogatásokkal csökkentett nettó összege rájuk elő részének megfizetésére, mivel mindkét szülő természetben is tart gyermeket, ez kiegyenlítődik (megjegyezve, hogy nagykorú továbbtanuló gyermek esetén a természetbeni tartás fogalmilag kizárt, az csak kiskorú gyermek esetén vehető figyelembe). Az alperesnél nevelkedő gyermek indokolt szükséglete pénzbeli ellenértékére figyelemmel (értékelve a továbbtanuló nagykorú gyermekeket, azok saját bevételeit) a másodfokú bíróság a szülők teljesítőképességének megfelelő teherviselési arányt helytállóan állapította meg.

[125] Alapítván a tartásdíjak egybeszámítására vonatkozó felülvizsgálati érvelés, az a jogerős ítélet félreértelmezésén alapul. A másodfokú bíróság ítélete [53] bekezdése szerint a felperesnél nevelkedő két gyermek (Á. H. és K. V.) összkiadásából (2x119.000 forint, összesen 238.000 forint) levonta az alperes háztartásában élő J. J.-t illető 157.133 forintot és határozta meg, hogy a különbözetre (80.867 forint) áll fenn a szülők teherviselési kötelezettsége, azaz a felperesnél 80.867 forint többletköltség jelentkezik, amelyet a felek jövedelmének arányában kell megfizetni. Nem a tartásdíjakat számította egybe, hanem a gyermekekkel kapcsolatos kiadásokat és a különbözetre határozta meg a teherviselési arányt.

[126] A másodfokú bíróság az anyagi jogi jogszabályok [Ptk. 4:218. § (2) – (4) bekezdés] maradéktalan betartásával, az abban előírt szempontrendszer szerint értékelte a peradatokat, sem anyagi jogi, sem eljárásjogi jogszabálysértés nem állapítható meg.

[127] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érintette, egyebekben hatályában fenntartotta a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján, mivel az abban foglalt jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

[128] A pereszes felperest a Pp 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte – figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésére – az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

[129] A pereszes felperes illetékfizetési kötelezettsége az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. §-án alapul. A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárás illetéket a Nemeztől Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetni. A megfizetés során közleményként fel kell a Kúria megnevezését, e határozatának számát és a fizetésre kötelezett, azaz a felperes adóazonosító számát.

[130] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyalás mellőzésével bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés szerint.

[131] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.

A döntés elvi tartalma

A gyermek indokolt szükségletei körét és mértékét a gyermek érdeke és nem a kötelezetti szülő szempontjából kell megítélni.

Budapest, 2025. június 3.

dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró, dr. Osztovits András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő